

Güç Kiminle Olsun?

Uzay İlgili Mesleki ve Endüstriyel Günler...

...Belirleme ve Anma Üzerine Düşünceler

Can EREL

Uçak Mühendisi

can.erel@canerel.com.tr

Türkiye Uzay Ajansı'nın (TUA) yeni medya araçlarından birinde,

paylaşımını gördüm, bu akşam...

Uzaya ilk çıkan ve aya ulaşmaya çabalayan bir sürecin politikalarını sinema ve medya çabaları ile örüntülenmeye başladığı dönemlerde Uzay Yolu (Star Trek) seyrederek yetişen bir kuşağın, o süreçten etkilenmiş bir temsilcisi olarak düşündüm gece boyunca...

Aklıma gelenlerden, bulduklarımından birkaçını paylaşmak istedim:

İnsanın doğa ile mücadelesinde teknoloji uzayı ile ilişkili olanların yeri ve önemi ayrıcalıklıdır. Bu nedenle, ülkelere küresel üstünlükler sağlayan, hataları ile hükümetler düşürebilen güce sahip bu bilim dalı ve endüstri ekosisteminde ilk olanların, önemli (dönüm noktalarının) aşamaların ilk olanların bilinmesi, elde edilen sonuçlar, yapılan hatalar ve sonucunda alınan derslerin kavranması açısından da çok değerlidir.

Bu nedenle çağdaş dünya bu ilkleri ve günleri ilgili (kurum ve kuruluşlar) örgütlenmelerinde anar, bugünlere dayalı farklı etkinlikler düzenler, bireysel katılımlar da olur. Birkaç örnek gerekir ise...

Tüm dünyayı ilgilendirenlerden..

- * İlk Sıvı Yakıtlı Roketin Fırlatılışı
- * İlk uzay ajansları kuruluşları
- * Dünya Yörüngesinde İlk Hayvan
- * Uzaydaki İlk İnsan
- * İlk Astronot/Kozmonot
- * İlk İnsanoğlu Uzayda
- * Ay Yörüngesinde İlk İnsan
- * İlk Uydunun Yörüngeye Oturması
- * İnsanoğlunun İlk Uzay Yürüyüşü
- * Yörüngeye Oturan İlk Faal Uzay İstasyonu -
- * İlk İnsanlı Ay Modülünün Aya İnmesi
- * İlk İnsanın Aya Ayak Basması

Küresel uzay faaliyetlerindeki Toplumsal Cinsiyet Dengesi geliştirme alanlarında...

- * İlk Kadın Astronot/Kozmonot
- * Roskosmos, NASA, ESA'da Görev Yapan İlk Kadın
- * İlk Türk Kadın Yer'e Yakın Uzay (Teknoloji Uzayı) Profesörü
- * İlk Türk Kadın Uzay Mühendisi
- * İlk Türk Kadın Uzay Endüstrisi Girişimcisi

Ulusal açıdan da bakılır ise, benzer aşamalar olarak

- * İlk Uzay Mühendisliği öğrenim programının başlaması ve ilk mezuniyet töreni
- * TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. Kuruluşu
- * TÜBİTAK Uzay Faaliyetleri / Kurumlarının kuruluşu
- * Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü Kuruluşu
- * Türk Uzay Ajansı Kuruluşu

Ulusal uzay faaliyetlerindeki Toplumsal Cinsiyet Dengesi geliştirme alanlarında...

- * NASA'da Görev Yapan İlk Türk Kadın
- * İlk Türk Kadın Yer'e Yakın Uzay (Teknoloji Uzayı) Profesörü
- * İlk Türk Kadın Uzay Mühendisi
- * İlk Türk Kadın Uzay Endüstrisi Girişimcisi

Ben de kişisel olanaklarımla, bu günleri öğrenmeye ve anmaya çalışır, hatta açık kaynakta (e-iletişim kanallarım ve yeni medya araçlarındaki hesaplarımdan yaptığım) paylaşımlarımla duyurarak farkındalık yaratmaya çalışırım.

Tüm bu belirlemelerimin içinde 4 Mayıs olmamıştı; eksikimi tamamlamak gayesi ile biraz daha araştırmak istedim.

Ben de kişisel olanaklarımla, bu günleri öğrenmeye ve anmaya çalışır, hatta açık kaynakta (e-iletişim kanallarım ve yeni medya araçlarındaki hesaplarımdan yaptığım) paylaşımlarımla duyurarak farkındalık yaratmaya çalışırım.

Tüm bu belirlemelerimin içinde 4 Mayıs olmamıştı; eksikimi tamamlamak gayesi ile biraz daha araştırmak istedim.

*Gördüm ki, 4 Mayıs aslında uzay bilimi ve dolayısı ile endüstrisi ilişkili önemli ve ayrıcalıklı gün değil, ama Uzay Yolu (Star Trek) serisinden bir on yıl kadar sonra bu yöndeki politikalarla ilişkilendirilerek onları destekleyecek şekilde yenilenen yaklaşımlarla sahneye konularak 25 Mayıs 1977 günü gösterime giren Yıldız Savaşları (Star Wars) filminin içinde geçen "**May the Force Be with You** | Güç seninle olsun" cümlesindeki ,*

- Dilek ifade eden 'may' kelimesinin aynı zamanda 'Mayıs' anlamına gelmesi,
- 'force (güç)' kelimesi ile 'fourth (dördüncü)' kelimesinin okunuşunun (ses) benzerliği, kullanılarak "**May the Forth Be with You**" haline (!) dönüştürülmesi gibi bir kelime esprisine dayalı bir gün haline getirilmiş. Uzay ve faaliyetleri ile ilgili kadar onlara etkisi de okuyucuya ve hayal gücüne bırakılmış bir medyatik girişim olarak değerlendirdim...

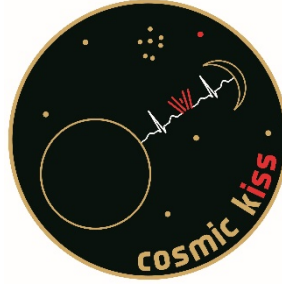
NASA, "May the Fourth Be with You: A New Launch" gibi bir başlıkla...

...yakında devreye girecek sistemlerine atıfla daha derindeki uzay keşif çabalarını "The next giant leap | Sıradaki dev adım" başlığı ile öne plana çıkarıyordu.

ESA ise, uzaya ilk aşk ilânı olan "Cosmic kISS | Evrensel Öpücük" ile tanınan Matthias MAURER öncülüğünde 11 Kasım 2021 günü Uzay İstasyonuna Takım-3 için ertesi gün başlayacak olan dönüş hazırlığının canlı yayını duyurusu haberine yer vermişti...

Roskosmos, CNSA ve CMSA sitelerinde ilgili bir paylaşım bulamadım; beklemiyordum da....

Türkiye Uzay Ajansı'mız da "Dünya Star Wars Günü"nü kutlamış, bayram ziyaretlerine devam ederken.

Sıranın bu bilim dalı ve endüstri ekosisteminde ilk olanlara ve önemli (dönüm noktalarına) aşamalarına gelmesini, gücün bizimle olmasını diledim.

Kaynakça :

1. EASA; ["Watch live – Matthias Maurer returns to Earth"](#); 4 Mayıs 2022.
2. NASA; ["The next giant leap."](#); 4 Mayıs 2022.
3. TUA; ["Dünya Star Wars Günümüz kutlu olsun! "](#); 4 Mayıs 2022.